

Nro. 37. és 38.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Índult Bétsből, Kedden Augustus 7-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B e t s.

Felséges Asszonyunk, a' ki néhány hetektől fogva el vesztett egességének viszsza nyerése végett a' Töplitzi földöben mulatott, 's onnan a' Szakszonai Királyi Házna látogatására Pilnitzbe ment, és azon Ország fő városát Drézdát is megszemélte, onnan, a' múlt Sz. Jakab Havának harmintzadik napján, *Leopoldina* Csász. Fő Hertzeg Asszony társaságában Prágába ment. Eö Felségének szemlélésére, mélyiséges tiszteletére, és szerentséssen lett oda menetelen való szives örömknek kinyilatkoztatására mindenünnén sok úri rendek és lakosok gyültek öszve. Meddig tart Eö Csász. Kir. Felségének ott való műlatása, bizonyossan nem tudatik.

A' Frantzia revolutionak kezdetétől fogva, minden Indiai termésekkel való kereskedést magokévá tenni igyekeztek az Anglusok, 's annál fogva minden aranyat és ezustöt ki horták a' száraz Európából. Leg több haszuok volt a' nádmézből és kassóból, a' mellyel való élés néhány Európai tartományokban oly közönségessé lön, hogy a' leg alatsonyabb sorsú aszszony emberek is szerentsétlen napnak tartották azt magokra nézve, mellyen a' kassénak fekete levével nem moshatták torkaikat. A' kassénak az árra a' Frantzia háború alatt nagyon fel menvén, különbkü-lönbőle surrogatumokat kerestek és találtak is az Európai Tudósok, de még sem küldhették szám-kivetésbe az Indiai kassét egészlen. — Minémű rendelések tételeződtek légyen a' kassé eránt az Austriai Monárkiában, a' Magy. Kurir is elő adta.

A' nádmézre nézve, melly nemtsak a' konyhában, hanem az apatikában is elkerülhetetlenül szükséges, illy tilalmazó rendeléseket tenni nem lehetett, tehát ennek megszerzése végett sok pengő pénz ki takaritatik a' száraz Európából. Ennek eltávoztatása végett sok tudósok sokféllel Európai termésekben igyekeztek nádmézet készíteni. Brandenburgiában répából, Frantzia Országban szöllöből, Austriában pedig juharfa levéből igen jó szirupot tsinálnak, melyek épen oly hasznavezetők, mint az Indiai nádméz. — Az Austriai birodalomban sok helyen probálták ezt a' juharfából való nádméz készítést. Nevezetesen Hertzeg Auersperg Cseh Országi uradalmában, mellyben néhány esztendótól fogva sok illy juharfából való méz készítetik, a' mint értéünkre esett, három, söt négy száz mázsát is készí-

tet esztendőnként. Nemtsak Cseh Országban, hanem Magyar hazánkban is sok nemei találtatnak a' juharfának, és mindenikből lehetne nádmézet készíteni; azért méltó vóna, hogy azok a' tehetősebb földes urak, a' kiknek uradalmaikban ez a' faneme találtatik, azt szaporítanák, 's abból mézet készítetnének. — Északi Amerikában 20 esztendővel ennek előtje már sok nádméz készítetett a' juharfának lévéből, mellyet akként szoktak meg tsapolni, mint Magyar Országban a' nyírfát.

Magyar Ország.

Melly nagy haszna légyen a' gyapottal való kereskedésnek, minden Európai népesebb városokban, nevezetessen Béts városában tudva vagyon. Azok a' Görög nemzetbeli lakosok, a' kik a' természetnek ezen betses adományával kereskednek, töbnire mind meg gazdagúlnak, tiszseres nyereséggel adván el a' Német 's Frantzia Országi kereskedöknek és fábrikásoknak azon portékáikat, a' mellyekből mindenféle draga szött matériák, aszszonyi fejér 's festett köntösök készítetnek. A' Bécsi kereskedök az Európai Török Országban, nevezetesen a' Levantai szigetekben vásároltattyák azt, 's hordattyák ide, és vagy itt el adják igen nagy nyereséggel, vagy más Európai Országokba küldik.

Ez a' gyapot annak a' tsemetének gyümöltsé, mellyet *Linneus Gossypium herbaceum*nak nevez, és a' melly a' Cyprus szigetben, és Nati-liának néhány környékeiben bőven vagyon, de a' nagy Mogul birodalmában, a' Coromandeli tenger partok mellett, Bengalában, és Chinában

is bővséggel találtatik, alatsony fátskák, leveleik setét veres barnák, virágjaik setétkékek, gyümöltseik hasonlók a' hajas vagy szörös díóhoz, mellyben a' gyapot terem, a' kövér földet és a' nedves idöt tellyességgel nem szeretik. Önként teremnek, és mivel igen kevés munkát kivánnak, felette hasznosak. — A' gyümöltsök három 's négy hónap alatt egészlen meg érik.

Mivel ennek a' gyapotnak igen nagy haszna van, *Napoleon* Fr. Császár két esztendővel ennek előtte Smirnából gyapotfa plántát és magot vittevén, Olasz Országban, és Frantzia Országnak déli tartományaiban azokkal szerentsés próbát tétetett, és tökélletességre is vitette vóna, ha a' tavalyi ártalmas hidegek, és tartós esszések azoknak a' gyenge tseméteknek nevekedéseket meg nem akadályoztatták vóna, de így is meg nem szünt azoknak termesztésekétől, jól tudván, hogy minden dolognak kezdete eleinte tsekély szokott lenni.

A' mi kegyelmessen uralkodó Fels. Urunk minden birodalmainak és alattavalónak javokat és boldogságokat eszközleni, 's gyarapítani kívánván, egyszersmind arról is meg lévén győződve, hogy Magyar Hazánknak déli része az illy gyapotfáskáknak termésére alkalmatos legyen, annak termesztése eránt való kivanságát kinyilatkoztatni méltóztatott. Arra való nézve a' Fels. Kir. Helytartó Tanáts, a' 29-ik Juliusi Budai tudósítások szerént, olly rendeléseket tettek, hogy *Lasterius Károly Filibertnek* az a' hasznos munkája, mellyet ő, a' gyapotfának termeszteséről, az avval való bánásról, 's annak hasznairól Frantzia nyelven ki adott, minden

Magyar Hazánkban gyakorlásban lévő nyclvekre által fordítatódjék, nyomtatásban ki adattassék, és köz haszonra alkalmaztassék. A' fent nevezett Fr. tudós jegyzése szerént, a' két Indiának, a' Görög Országi szigeteknek, Sziciliának, Apuliának, és Spanyol Országnak több haszna van a' gyapot termesztéséből, mint minden arany és ezüst bányaikból. — A' Spanyol Országi gyapot termesztő mezei gazzák, egy hóld földröl 197 forint hasznat vesznek hé esztendőnként. — Valamint kegyelmessen uralkodó Fels. Urunk, mint birodalmainak bóldogságokat ohajtó és eszközleni is igyekező édes attya, úgy a' Fels. Magy. Kir. helytartó Tanáts is tellyes bizodalommal vannak az eránt, hogy a' hazánkbéli mezei gazzák, jól meg fontolván e' dolgot, a' Görög Országi lakosoknak nyomdokaikat követni, és kevesebb hásznú, vagy heverő földjeiket, ennek a' köz hasznú plántának termesztésére fordítani fogják.

Nagy Györből Julius 20-ik napján. A' Magyar Kurir egy igen hiv és szorgalmatos Olvasójától, néhai fő Tisztelelő *Balogh Sándor* idevaló Kánonoktól Monostori Apatúrtól, és a' Györi Püspöki Liceumnak Prodirektorától, e' folyó hólnap 13-ikán meg fosztatott, a' ki munkás és hasznos életének 67-ik esztendéjében meghalározott. — Oskoláinak yégzödése után a' Jézus szerzetbe állott, annak szélyivel lett oszlatása után világi pappá lett, azután 1794-ik esztendőben idevaló Kánonokká, 's végre a' Sz. Adalbert Prépostjává téteződött. Valamint papi, professori és oskola igazgatói hivataljaiban gyűjtött érdelei, úgy a' tudómányoknak, 's nevezetessen a'

magyar nyelvnek és literaturának előmenetelesi-tése által hallhatatlan nevet szerzett magának. E' mellett, olly szép és rakott könyvtárat ha-gyott a' Publicum köz hasznára, melly, akár a' könyveknek számára, akár azoknak belső tulaj-donságaikra nézve, a' magános könyvtárak köz-méltan első helyet érdemelhet. Ennek fenntartására 's öregbitésére szép töke pénzt is rendelt és hagyott.

Frantzia Birodalom.

A' Frantzia Monitörnek 22-ik Juliusi darab-jából azt olvassuk, hogy a' midön a' maga ko-ronajáról le mondott Hollandiai Királynak *Lajos Napoleonnak* a' sia, a' Bergi nagy Herceg *Napo-leon*, azon hólnap 20-ik napján a' St. Claudi Császári kastélyba megérkezett vóna, ötöt Napo-leon Császár ölébe vette, meg tsókolta, 's hozzá így szöllött: ;, Édes siam, jcr hozzám, én le-szek ennekutánnna a' te atyád, 's annál fogva te semmit sem vesztel A' te atyádnak maga vise-lete szivemet nagyon meg sebesítette, mellyet egyedül az ő betegsége által lehet mentegetni. Ha te fel nevelkedel, mind az atyád, mind a' ma-gad adosságát meg fogod fizetni. Abban az álla-patban, mellyben tégedet az én politikam, és Országomnak haszna helyheztesett, soha el ne felejtkezzél arról, hogy te elsőbb kötelességeid-del nékem, a' többivel Frantzia Országnak tartozol. minden egyébb kötelességeid, még azok is, mellyekkel a' te reád bizott népeknek tartozol, amazoknál kiszebbek.“ Mivel súrtette lé-gyen meg a' volt Hollandiai Király a' maga bát-tyát *Napoleon* Császárt, bizonyossan meg hatá-rozni nem lehet. —

Hollandiának Frantzia Országgal való öszve kaptolsztatása, a' 15-ik Juliusi Amsterdami levelek szerént, az előtt való nap ment végbe. Azon Országnak ki rendelt fő Kormányozója, a' Frantzia Országi fő kintstártó, és Piacenzai Hertzeg *Lebrun*, dél előtt 10 órakor ment békére azon népes városba nagy pompával, a' kit a' Reggioi Hertzeg (Marsal Oudinot), Generál *Dumonceaux*, (olvasd Dömonco) Admiral *Winter*, és több hadi 's hajóseregbéli Generálok fogadtak el. — A' Frantzia és Hollandus truppek, a' Hollandiai volt királyi, most már Frantzia Császári testőrző sereg, és a' nemzeti gardisták, mind fegyverben lévén szépen néztek ki. Mind a' Hollandiai truppek, mind a' nemzeti gárdisták eleven buzgóságtól voltak lelkesítettetve. Az oda való, tudniillik az Amsterdami fő polgármester, a' ki helyes gondolkozása modjával magát mindenkor megkülönböztette, igen szép óratíóval fogadta el az új Gubernátort a' Piacenzai Hertzeget. — A' Királyi rezidentziában való béké menetelékor, a' ministerek, és a' Status Tanátsnak tagjai fogadták el Eő Hertzegségét. minden fő hivatalbeli személyek, a' Státus Tanáts, a' törvénytévő Corpus, a' polgármester, és az ő segédjei, Julius 14-ik napján esküttek meg a' Frantzia Császár hivségére, a' hadi seregek a' következett napon, a' több hivatalbeli személyek pedig Julius 16-ikán. A' külső dolgokra ügyelő Ministernek tudtára adta Eő Hertzegsége, hogy hivatalja meg szünt; a' külső Európai Udvaroknál lévő Hollandiai ministerekhez hasonló jelentés küldöttetvén, onnan viszsa hivattattak; az Amsterdámban lé-

vő külső ministereknek is le kellett viselt hivataljokról mondani s. a. t.

A' Frantzia hadi seregeknek Amsterdámba lett béké menetelek előtt, sok lakosok házaikat bezárva, falukra mentek lakni; de minekutánna tudtokra adatott yólva, hogy, ha haza nem mennek, a' hozzájok kvártélyba adatott katonaság-nak, az ő ravásokra, a' Vendég fogadó házakban fog nékiek asztal terítetni, ók sem vették a' dolgot tréfára, hanem ismét viszszsa mentek honnyaikba. Azok az Amsterdámi közönséges újság levelek, melyek ennek előtte *Királyi Couvadnt* címmel alatt adattattak ki, *Amsterdámi Monitörnek* neve alatt fognak ezután irattatni. Ennek a' közönséges Ujság levélnek három első darabjaiban, következendő tárgy foglaltatik be: A' generális Helytartó, a' Piatzentzai Hertzeg; Julius 13-ikán Alphenben hált meg, a' következett napon a' Frantzia és Hollándiai katona örizet és a' nemzeti Gárdisták eleibe mentek, és *Oudinot* Marsallal edgyüt, sok ágyu durrogások és örvendező kiáltások közt a' városba késérték ő Hertzegségét, minden fő hivatalbeli személyek udvarlására mentek, és az ő Hertzegsége kezébe a' hitet, le tették. A' 19-dik Juliusi Anisterdámi közönséges levelekben következendő dolgot olyasunk: A' mi tengeri erőnknek még számos segedelem kútfjei vannak. *Hellyvoetsluisban* két kílentzen ágyus, linea hajók és két fregatok; a' *Texeli* kikötő helyben hét linea hajók állanak készen, melyek többire mind so-van ágyusak, ezeken kívül két fregát és több briggsek vannak munkában, és minden szempillantaiban ki evezhetnek a' tágas tengerre. — Az Amsterdámi hajó-

készítő tárban három go-van ágyus hajó; a' Rotterdamibai négy linea hajó és két fregat vannak készületben, 's reményljük, nem sokára 16. linea hajókból álló hajóseregünk evezhet ki a' Tekszeli és Maási révekből, mellyek az Antverpiai kikötőhelyben lévökkel magokat öszve kaptosolhatják.

Nagy Britannia.

A' Spanyol Monárkiához tartozó Amérikából Londonba küldetett leg frissebb hirek igen fontossak. Annak a' tágas tartománynak lakói, melly a' Geográfiaban *Terra Firma* nevezet alatt adatik elő, a' szabadságnak, és függetlenségnek hagymázába estek, és tébolygó képzeldésekkel fárasztyák elméjeket. A' nevezett tartományban 100 lakos közt tsak 10 Spanyol Országi eredetű találtatik, a' többi mind Amérikai törzsökböl való. Ezek mindenjában eredeti szabadságokat akarják viszsa állítani; amazok, a' kik leg több kintsel és hatalommal birnak, továbbá-is az anya országgal való egyességenben elni kívánnak, minden addig még reménségek vagyon annak előbbi állapottyában való megmaradásához. Mindazáltal miivel sokkal számossabbak az Amérikai törzsöktől származtak, több jussal birni hiszik magokat, 's azon okból egynéhány depututásokat küldöttek a' napnyugoti *Indiában* lévő Anglus hajóseregnak fő kormányozójához *Cochráne* Admirálhoz, olly feltétellel, hogy magokat nagy Británia oltalma alá adgyák, 's avval szoros szövetségbe lépjenek. Egyszersmind egy hirdetményt küldöttek a' Spanyol Ámerika lakosihoz, mellynek rövid foglalatja a' következendökből áll: „Mivel a' föld golyobissa másfél

részében lévő politika dolgok meg változtak; mi is arra határoztuk magunkat, hogy a' mi éretti szabadságunkat és politika mástól való nem függésünket viszsa szerezzük. Ezen el kezdenő munkánkban meg fogjuk az emberiséget kéménlni, a' mi symbolumunk a' virtus és erő lészen, a' tietek az igaz atyafuság, egyesség, és nemes indulat légyen, hogy azoknál fogva azon nagy méltóságra emelkedhessen Amerika, mellylőt illeti. Ezeknek az új *respublikánusoknak* fő városok a' *Caracci* tartományban lévő *Venezuela* népes város, mellyet *kis Venezuela*nek hívnak a' Spanyolok, mellyet néhai ötödik Károly Császár és Spanyol Király építettet, 's oda 1526-dik esztendőben egynéhány száz colonistákat küldött Német Országból.

Hollandiának Frantzia Országgal való össze kaptsoltatása igen nagy érzékenységet gerjesztett Anglia Országban, 's kiváltképpen pedig Londonban, mellyet előre el látták a' meszszebb látó politikusok. Arravaló-nézve azon törekedik az Angliai fő kormányszék, hogy az azon országhoz tartozott Indiai tartományt 's annak megbe-ttsülhetetlen városát *Batáviát* el foglalhassa, melyl mindenálltal, ha annak lakosi Frantzia Országhoz jobb szivvel viseltetnek mint sem Angliához, nem egy hamar, nem is egy könnyen eshetik meg. A' mult Octoberben következendő szörnyű do log történt e' vilag ötödik részében *Australiának* új *Zelándia* nevű szigetében: egy *Anglus* hajó Botani-Baybol oda evezvén külömbkülömbfélé nemes fáknak Angliában leendő vitelek végett, az azon tartományban uralkodó Királyoknak egyike *Tappohce* azon hajónak meg szemlélésére,

és a' hajós kapitánynak látogatására ment vala. Azonban a' vele volt számos késérőkkel az Anglus kapitányt és az ő 30 főböl állott hajós katonáit meg támadta, meg öldöste, és két asszony személyen's egy gyermeken kivül mindenjájokat meg ette. Azon szigetnek másik királyja *Pary* jobb indulattal viseltetvén az Anglusokhoz uralkodó társa ellen fel kellett, őtet meg verte, és a' rabszolgaságra vitt két asszonyt és egy gyermeket meg szabadítván, őket a' jó reménység nevű szigetbe küldötte.

Régi meg rögzött, de semmi közönséges törvény által helybe nem hagyatott, avagy meg nem engedődött szokás volt Angliában, a' házas személyeknek egymástól való elválások, és a' feleségeknek vagy el adattatások, vagy másokkal való feltseréltetések. A' férj a' maga feleségét minden törvényes meg határozás nélkül el adhatta, ha annak nyakába kötelezet kötven a' közönséges piatzra vitte árúba botsáttotta. Ezt az minden pallérozott nemzeteknek törvényekkel ellenkező szokást, melly nem a' nemessebb gondolkozásu, hanem tsak az alatsonyabb sorsú lakosok közt volt szokásban, régtől fogva békényt szemekkel nézték az előjárókat, végtére a' mult Május holnapnak vége féle, tovább nem szenvedhetvén, azt el törlötték. Erre két Schindtfieldi szénégetők szolgáltattak alkalmatosságot. Az egyik *Pitty* a' maga feleségét egy kanna serért adta el maga barátynak Adámsnak, kinek semmi gyermekei nem lévén feleségétől, annak négy gyermekei közzül kettöt által vett, gyermeketlen feleségeért pedig tsak egy schillinget kapott. Ez az alku és meg egyezés a' közönséges piatzon es-

vén meg, sok ember gyüllött öszve annak lására; mellyenn a' jó renditatásra ügyelő politzia meg indulván, Pittyt mindgyárt meg fogatta, Adámsot pedig, a' ki a' nép közt elébb állott, később fogattathatta el, és mindgyárt meg határozta, hogy az illyetén tserének többé hellyt nem fog adni.

Olasz Ország.

Néhány időtől fogva minden elméket a' Sicilia Ország ellen való expeditio foglalatoskodtatta, úgy annyira, hogy Romában a' Püspökségeknek, Praelaturáknek el töröltetésekrol senki nem is gondolkozik. mindenek oly hiedelemben vannak, hogy mivel a' mostani Nápolyi Király első Joachim Napoleon nagy hadi Vezér, és még eddig minden fel vett dolgaiban szerets volt, a' Sicilia Ország ellenvaló expeditiojában is hasonló szerentsével fog élni.

A' 13-dik Juliusi Nápolyi tudósítások szerént, azon holnap ötödik napján, maga hadi szállását *Scillabol* egy Piale nevezetű falu helységben, mely Scilla és Regio közt fekszik, tette által Joachim Király, a' hol egy meg lehetős magasságú tetőn, vagy hegyen vonatta ki a' maga sátorát's ottan fris és egességes levegővel él, esa' honnan az egész Méssinai szoros tengert által láthatja. Minek előtte Scilla városát el hagyta volna, sok alamisnát osztogattatott ki az ott lévő szükölködő szegények közt. Noha az a' szállító flottilla, melly a' Kalabriai kikötő helyekben Tropoeátul egész Reggioig rettentő battéria védelmezése alatt fekszik, és már is 800 evező hajóból és 80 agyuzó salupokból áll is: még is mind-

az által számos ágyuzó és bombárdirozó ágyukat készített a' Nápolyi Király. Még eddig semmi bizonyos tudósítást nem vehettünk a' Nápolyi hadi és hajó seregeknek Sicilia Országba való ki szállásokról , mindazáltal sokan azt hiszik, hogy mihelyt egy jó napkeleti szél fog támadni, azonnal a' Nápolyi hajósereg egy fél óra alatt Sicilia Országba kiszál, az Anglus nagy hajókat pedig a' ki evezésben és a' Nápolyi hajóknak meg támadásában meg fogja akadályoztatni. Igaz dolog, hogy az Anglusok is sok báttériákat készítettek a' tenger partján: de mivel semmi vesze delemtől nem félnek a' Frantziák, allig várják azt a' szempillantatot, melyben jel fog a' kievezésre adattatni.

A' Messinai szoros tengerben ugyan gyakran üstökbe kapnak az Anglus és Frantzia hadakozó hajók egymással, de semmit sem végeznek ezek az apró tengeri tsatázások. A' Nápolyi Király szüntelen foglalatoskodik Pialei fő hadi szállásán , naponként sok regementeket meg mustál, és a' hajókra való bé és kiszállásban, a' kör mányozásban gyakran gyakoroltatja ármádiáját. A' Messinai szoros tengerben lévő kikötő helyekbe sok eleséges szállító hajók mennek bé, mindenkor semmit sem árthatnak azoknak az Anglus hadakozó hajók.

Róma Városa néhány deputátusokat szándékozik Párisba küldeni, 's azok által a' Frantzia Császárt meg kérni, hogy őket meglátogatni 's magának emlékezet oszlopot emeltetni engedjen. — Egy ollyan város, melly a' régiségnek sok régi remek munkájával ditsekszik, meg érdemli, hogy a' leg nagyob hérosnak oszlopával is ékes-

kedjen, és hogy azon emlékeztető oszlop a' *Capo Vaccino* nevezetű helyen állíttassék fel, melly Titus és Septimius Severus, Római Császároknak emlékeztető oszlopaikkal, a' meg tartó Jupiter templomával, a' Caesaraknak palotájával, és a' híres Capitoliummal ékeskedik.

Portugallia.

A' Párisi Zsurnal nevezetű Frantzi Országi újság levelek, az Anglia Országi *Morning Chronicle* tzimű közönséges újság levelekból következendő híreket költsönöztek: Itten, úgymond, mindenek úgy gondolkoznak, hogy a' Frantziák Portugalliát előbb meg nem támadják, és meg sem támadhatyák, míg Badajoz környékére elegendő hadi erejek öszve nem gyüll, *Hill* és de la Romana Generálisoknak mostani fekvésekkel leendő ki mozdításokra, és hogy ottan fogna az ellenségeskedés vóltaképen elkezdődni. Egyszers mind, hogy ott kezdenek a' Galicia határain taborozó Frantzia hadi seregek bellyebb nyomálni, és onnan igyekeznek az egygyesült Anglus és Portugallus hadi nepet két óldalon körülvenni. Az ott taborozó Fr. hadi seregeket Generál *Verdier*, a' déli határon lévőket pedig az Abrantesi Hertzeg, Marsal *Junot* kommandirozzák.

Ezen Országnak jelenselő állapotjára nézve, következendő híreket olvasunk az Anglia Országi újság levelekből: A' Lord Wellington kormánya alatt lévő egyesült ármádiánál néhány modulások tapasztaltattak a' múlt Junius holnapnak közepében, mellyekre az szolgáltatott alkalmatos sagot kiváltképen, hogy a' Frantziák annak jobb szárnyát meg kerülni, és Portugallianak déli részébe be nyomálni igyekeztenek. Generál *Hill*

ugyan 15000 emberból álló hadi sereggel fedezí annak jobb szárnyát, mellynek fele Anglusokból áll; de még is, mi helyt az ellenség erőszakkal előbbre nyomul, annak ellene nem álhat, nemtsak azért, mivel a' Lord Wellington ármádiája az ellenségnél erötlenebb, hanem leg inkább azért, mivel a' Portugallusok a' Frantzia sebes tüzhöz nem szoktak, 's attól megretennén széllyel futnak.

Most, a' midőn Európának szemei a' *Ciudad-Rodrigoi* erősségre, 's annak környékeire vannak függesztetve, méltó annak fekvését és természeti minváltat le rajzolni. — *Ciu ad-Rodrigo* az Agueda folyoviz partján fekszik, a' melly folyóviz néhány mérföldre azon várostól a' Duero folyovizbe ömlik. A' város vastag kőfalakkal és tornyokkal van meg erőssítve, hét kapui és tiz ezer lakosi vannak. Tágas sikon fekszik, és csak napkeleti ódala van hegyekkel körülvéve. Onnan egy sürü és vad állatokkal bővöködő erdön való út megien Portugalliának országos útjára, a' melly tudniillik azon ország határiira vezet. Innén három fertály óranyira van az Almeidai erősség, melly egy igen magas hegytetőn fekszik, és a' melleynél Dumouriez itilete szerént, Portugalliának erössebb vára nincsen. — A' Ciudad-Rodrigoi erősségnek meg vétele után, ennek is meg kell hódolni, és valamaddig e' két erősséget a' Frantziák el nem foglallyák, addig Marsal Massenának sem lehet Portugália Országban szabad keze.

Előszöri Hiradás.

Spanyol fajta Juhok és Kosok licitációja éránt valo Hir-adás.

Buda Eörsön, a' Királyi, Koronához tar-

tozó O Budai Uradalomban, T. N. Pest Vármegyében, Budásból egy órányira lévő helységbe, fognak e' folyó esztendei Augustusnak, vagy-is Kis-Aszszony Havának 28-dikán 120 darab Juhok, 250 egy és két esztendős a' szaporitásra alkalmas Kosok, 25 Jerke, és 50 Kos-Bárányok, melyek átaljában minden eredeti (originalis) Spanyol Kosuktúl, és Spanyol sajta leg-szebb Juhok-tól származtak, közönséges kótya vetyén a' vagy licitáció el-adattatni. A' kiknek tehát a' vételekhez kedvek vagyon, ne terheltessenek a' meg-írt napon reggeli 9 órakor Buda-Eörsön az Uraság Juhász-Házánál meg-jelenni. O Budán Szent Jakab Havának 12-dikén 1810.

Alsztalos művekről való Tudósítás.

Alább írt Erd. Hazánkria, Bécsi polgár és alsztalos mester, minden rendbe és karba helyhez tetett Erd. Olvasóknak tudtára kiványa adni, hogy nálla mindenféle, honnyi és külföldi leg nemesebb fákból készített mobiliákat illendő árron lehessen találni, vagy ha a' vásárló urak tettzések szerént valókat nem találnának, vele mondva is készítetethetnek. Egyszersmind arra ajánlja magát, hogy munkajának minden szépségevel minden jóságával, már több izben is eránta mutatott kegyességekre magát érdemesebbé tenni igyekezik. Hogyha leveleik által ötet meg keressni kiványaik, azokat az *alte Wieden* nevezetű külső városba; a' Panigeln útzába, a' 82-ik számú házban lévő kvartélyába utasítani ne terhessének. — Költs Bécsben Kis Aszszony Havának első napján 1810-ik esztendőben.

Bökényi András
polgári Alsztalosmester.